

ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА СЛУЖБА УКРАЇНИ
(ДПС)

Львівська пл., 8, м. Київ, 04053, тел.: (044) 272-62-55
E-mail: pest@tax.gov.ua, сайт: www.tax.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 43005393

від 14.12.2019 р. № 233 / 2/99-00-04-01-03-10 від _____ 20 ____ р.

Верховна Рада України
Комітет з питань бюджету

Кабінет Міністрів України

Міністерство фінансів України

Рахункова палата.

На виконання листа Комітету з питань бюджету Верховної Ради України від 04.12.2019 № 04-13/10-725(237451) (вх. ДПС № 262/2 від 11.12.2019) до листа Рахункової палати від 20.11.2019 № 16-3157 щодо Звіту про результати аудиту обґрунтованості планування та результативності контролю за повнотою нарахування і своєчасного надходжень акцизного податку з тютюну та тютюнових виробів до Державного бюджету України, затвердженого рішенням Рахункової палати від 22 жовтня 2019 року, доручення Прем'єр-міністра України від 03.12.2019 № 42114/1/1-19 (вх. ДПС № 634/3 від 03.12.2019) до листа Рахункової палати від 20.11.2019 № 16-3158, листа Рахункової палати від 20.11.2019 № 16-3159 (вх. ДПС № 12630/5 від 25.11.2019) щодо результатів аудиту Державна податкова служба України в межах компетенції повідомляє.

До абзацу другого пункту 3.1 щодо створення та впровадження автоматизованої системи контролю за обігом підакцизних товарів (алкогольних напоїв і тютюнових виробів) «Електронна акцизна марка»

Впровадження автоматизованої Системи контролю за обігом підакцизних товарів «Електронна акцизна марка» (далі – автоматизована система) можливе лише на підставі прийняття відповідних законодавчих актів. На виконання Плану заходів з реалізації Концепції створення та впровадження автоматизованої системи контролю за обігом підакцизних товарів (алкогольних напоїв та тютюнових виробів) «Електронна акцизна марка», схваленої

К
Державна податкова служба України
233/2/99-00-04-01-03-10 від 17.12.2019

342/05
27.12.2020

розпорядженням Кабінету Міністрів України від 06.07.16 № 497-р, Урядом України зареєстровано у Верховній Раді України два законопроекти:

«Про внесення зміни до Податкового кодексу України щодо контролю за обігом алкогольних напоїв і тютюнових виробів» (реєстр. № 6545-1 від 21.06.2017) та «Про внесення змін до деяких законів України щодо контролю за обігом алкогольних напоїв і тютюнових виробів» (реєстр. № 6610 від 21.06.2017).

Зазначені законопроекти відповідно до пункту 1 статті 95 Регламенту Верховної Ради України, затвердженого Законом України від 10 лютого 2010 року № 1861-VI, зняті з розгляду.

З метою врегулювання зазначених питань відповідно до наказу Міністерства фінансів України від 11.10.2019 № 426 створено міжвідомчу робочу групу з питань запровадження електронної акцизної марки, до завдань якої зокрема входить підготовка законодавчих ініціатив з зазначеного питання.

До абзацу третього пункту 3.1 щодо запровадження контролю за виробництвом, імпортом, обігом і оподаткуванням речовин, які використовуються в електронних сигаретах

На сьогодні у Верховній Раді України зареєстровані законопроекти з реєстр. №№ 2199-1, 2199-2 та 2199-3 від 17.10.2019. ДПС зазначені проекти були розглянуті та не підтримані у зв'язку з відсутністю в зазначених проектах норм щодо порядку оподаткування акцизним податком готових сполучних нікотиновмісних рідин, що використовуються в електронних сигаретах, маркування акцизними марками, відповідальності за порушення маркування, а також відсутності норм контролю щодо ліцензування та обігу продукції.

Законопроект № 1210-Д, яким передбачено встановлення ставки акцизного податку на рідини, що використовуються в електронних сигаретах, ліцензування оптової та роздрібної торгівлі такими рідинами та їх маркування марками акцизного податку, було погоджено ДПС без зауважень.

До абзацу четвертого пункту 3.1 щодо впровадження ефективних заходів, які б дозволяли обмежувати різке зростання обсягів придбання марок акцизного податку для виробництва та імпорту тютюнових виробів у четвертому кварталі кожного року напередодні підвищення ставок акцизного податку.

Пунктом 16 підрозділу 5 розділу XX Кодексу тимчасово, до 31 грудня 2029 року включно, встановлено, що місячний обсяг (у кількісному виразі виключно у IV кварталі кожного року) продаж марок акцизного податку підприємству-виробнику або імпортеру тютюнових виробів продавцем марок акцизного податку не може перевищувати 115 відсотків середньомісячного обсягу реалізації на митній території України тютюнових виробів цим підприємством-виробником або імпортером за попередні три календарні місяці.

Таким чином, питання різкого зростання придбання марок акцизного податку для виробництва та імпорту тютюнових виробів у четвертому кварталі кожного року напередодні підвищення ставок акцизного податку законодавчо врегульоване.

До абзацу п'ятого пункту 3.1 щодо вирівнювання податкового навантаження на сигарети різних цінових категорій шляхом підвищення адвалорної ставки акцизного податку

До 2025 року передбачено збільшення специфічної ставки акцизного податку та мінімального акцизного податкового зобов'язання щорічно на 20 відсотків, однак підвищення адвалорної ставки не передбачено. Слід зазначити, що до моменту зниження адвалорної ставки з 20 відс. (сигарети без фільтру) та 25 відс. (сигарети з фільтром) до 12 відс. (до 04.01.2013) базою оподаткування у разі обчислення податку із застосуванням адвалорної ставки була вартість реалізованого товару (продукції), виробленого на митній території України, за встановленими виробником максимальними роздрібними цінами без податку на додану вартість та з урахуванням акцизного податку, а після зниження – з урахуванням податку на додану вартість та акцизного податку.

За розрахунками Рахункової палати збільшення адвалорної ставки для сигарет до 14 відс. у 2020 році дало б змогу збільшити доходи державного бюджету на 0,9 млрд грн, до 16 відс. – понад 4,2 млрд грн, до 18 відс. – близько 7,4 млрд грн, до 20 відс. – 10,7 млрд гривень.

В грудні 2018 року ДФС було розглянуто та підтримано законопроект «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо фіскального механізму запобігання реалізації підакцизних товарів нижче суми податків (реєстр.№ 9188-1 від 18 жовтня 2018 року), яким передбачалося збільшення адвалорної ставки з 12 відс. до 20 відсотків. Розрахункова сума додаткових надходжень до державного бюджету в розрахунку на рік – 2,4 млрд грн, при цьому були висловлені застереження, що зменшення середньої ціни пачки сигарет на 1 гривню призведе до зменшення надходжень в розрахунку на рік на 0,5 млрд гривень.

Проте на засіданнях Урядового комітету проект закону не було розглянуто.

Оскільки надходження адвалорної складової з акцизного податку залежить від ціни пачки сигарет, яка формується виробниками та імпортерами, спрогнозувати їх цінову політику неможливо. Додаткові надходження акцизного податку за рахунок цього джерела є нестабільними, що може негативно вплинути на доходи бюджету.

Як приклад, в жовтні 2015 – лютому 2016 відбулося зниження максимальних-роздрібних цін на сигарети на 21 відс., або на 3,3 грн, порівняно з вереснем 2015 року (з 15,4 грн до 12,10 грн), що негативно вплинуло на доходи бюджету з податку на додану вартість та акцизного податку з роздрібного продажу, який зараховується до місцевих бюджетів. Розрахункова

сума втрат зведеного бюджету склала близько 1 млрд гривень. Втрати акцизного податку з вироблених товарів при діючій адвалорній ставці 12 відс. на той час були мінімальні.

Також слід зазначити, що за даними наукового видання Науково дослідного інституту фіскальної політики університету ДФС «Діалектика реформування акцизного оподаткування тютюнових виробів в Україні: євроінтеграційний аспект», яке було надано Рахунковій Палаті під час проведення аудиту, європейська комісія підтримує застосування специфічних ставок акцизного податку, оскільки вони є найкращим інструментом обмеження споживання тютюнових виробів, не вимагають узгодження між урядами та виробниками роздрібних цін та, відповідно, не порушують принципи вільного ринку. Адвалорна складова переважає в країнах з високим ВВП на душу населення, адже споживачі з високим рівнем доходів обирають сигарети преміум-класу з високим рівнем якості та, відповідно, вартості, що позитивно впливає на податкові надходження.

До абзацу шостого пункту 3.1 щодо запровадження ліцензування діяльності тютюново-ферментаційних заводів, які здійснюють операції з тютюновою сировиною

Відповідно до Плану заходів з реалізації Стратегії у сфері протидії незаконному виробництву та обігу тютюнових виробів на період до 2021 року передбачено у 2020 році розроблення та винесення на розгляд Кабінету Міністрів України законопроекту щодо запровадження ліцензування діяльності тютюново-ферментаційних заводів.

До абзацу сьомого пункту 3.1 щодо врегулювання питання відповідальності виробників та імпортерів за неподання або несвоєчасне подання звітів про використання марок акцизного податку, а також наведення в них недостовірних даних

Звіти про використання марок акцизного податку подаються при замовленні марок акцизного податку разом із заявкою на виготовлення марок акцизного податку, тобто до 10 числа кожного місяця за попередній місяць.

У разі неподання чи подання недостовірних звітних даних, таким суб'єктам буде відмовлено у замовленні акцизних марок.

При отриманні марок акцизного податку в пакеті документів необхідно надати, зокрема, звіт про використання марок акцизного податку за попередній місяць. У разі неподання чи подання недостовірних звітних даних, таким суб'єктам буде призупинено видачу акцизних марок.

До абзацу восьмого пункту 3.1 щодо запровадження обов'язку суб'єктів господарювання, які мають ліцензії на виробництво та/або оптову торгівлю, але не здійснюють відповідну діяльність, подавати звіти № 3-РС та № 1-ОТ.

У 2020 році буде зобов'язано суб'єктів господарювання, які мають ліцензії на виробництво та/або оптову торгівлю, але не здійснюють відповідну діяльність подавати звіти № 3-РС та № 1-ОТ.

До абзацу дев'ятого пункту 3.1 щодо внесення змін до нормативно-правових актів в частині посилання на органи державної влади, що припинили свою діяльність внаслідок адміністративної реформи

На виконання пункту 43.5 Плану заходів щодо реалізації концептуальних напрямів реформування системи органів, що реалізують державну податкову політику, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 05.07.2019 № 542-р, та доручення Міністерства фінансів України від 14.11.2019 № 11320-10-62/29321 (вх. ДПС № 364/4 від 15.11.2019) Державною податковою службою України розроблено та направлено на розгляд Мінфіну проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів та пального» (далі – проект Закону № 481) враховані зазначені вище зауваження щодо посилання на органи державної влади, що припинили свою діяльність внаслідок адміністративної реформи.

Голова

Сергій ВЕРЛАНОВ

Валентина Бондаренко 272-06-39
Віктор Чубенко 247-36-23
Оксана Чех 521-39-53